

ОСНОВНО УЧИЛИЩЕ „ЛЮБЕН КАРАВЕЛОВ” – ГР. БУРГАС

Гр. Бургас
ул. „Любен Каравелов“ № 69
email: info-200207@edu.mon.bg

0879565077 – директор
0879565077 – зам.-директор
0879565033 – канцелария

УТВЪРЖДАВАМ:
ИВАЙЛО БИНЕВ
Директор

ПРАВИЛА

**за предоставяне на обща и допълнителна подкрепа
за личностно развитие на учениците
за учебната 2025/2026 година**

Правилата са изготвени на основание ЗПУО и НПО.

Училищният учебен план е приет на заседание на Педагогическия съвет – протокол №12/09.09.2025 г., утвърден е със заповед на директора № РД-10-1800/09.09.2025 г. и са съгласувани с Обществения съвет към училището (протокол № 6 /01.09.2025 г.)

I. УВОД

Приобщаващото образование представлява всеобхватен процес, който включва осигуряване на подкрепа и равни възможности за качествено образование, приемане индивидуалността на всяко дете, разнообразието от потребности на всички деца и включване на ресурси насочени към създаване на възможности за развитието и участието им във всички аспекти на живота в общността. Постигането на стандарта за приобщаващо образование в ОУ „Любен Каравелов“, гр. Бургас, изисква осигуряването на диференцирана грижа, педагогически подходи, съобразени с възрастовите особености, превенция на ранното напускане на училище, навременно систематизиране на наличната информация, с цел да се организира и оптимизира учебният процес, съобразно потенциала на учениците.

II. НОРМАТИВНА ОСНОВА

Законът за училищно и предучилищно образование регламентира приобщаващото образование като неизменна част от правото на образование и въвежда осигуряването на условия за предоставяне на подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – допълнителна и обща

С Наредбата за приобщаващото образование /Обн.-ДВ, бр.89 от 11.11.2016 г. Приета с ПМС № 286 от 04.11.2016 г./ се определя държавният образователен стандарт за приобщаващо образование.

Програмата включва реда и начините за оказване на обща и допълнителна подкрепа на всички деца и ученици в ОУ «Любен Каравелов» - Бургас, които имат необходимост от такава, съобразно техните лични интереси, потребности и нужди. Уязвими групи са деца и ученици, диагностицирани със специални образователни потребности, хронични заболявания, двигателни увреждания, деца и ученици в риск, деца и ученици, застрашени или жертва на насилие, деца с изявиени дарби, деца-сираци и полусираци, деца-бежанци, деца от различни етнически групи и др. с други идентифицирани нужди.

III. ДЕЙНОСТИ ЗА ПРЕВЕНЦИЯ НА НАСИЛИЕТО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ПОКРЕПА НА УЧЕНИЦИ С ПРОБЛЕМНО ПОВЕДЕНИЕ, УЧЕНИЦИ С БЕЗПРИЧИННИ ОТСЪСТВИЯ И УЧЕНИЦИ С НАЛОЖЕНИ САНКЦИИ, КОИТО СА В РИСК И СА ЗАСТРАШЕНИ ОТ ОТПАДАНЕ

Дейностите за превенция на насилието, намаляване броя на безпричинните отсъствия и преодоляване на проблемното поведение на учениците с наложени санкции имат за цел изграждане на позитивен организационен климат в училището, включително чрез психологическа подкрепа, осъществявана от педагогически съветник и включва, чрез създаване на условия за сътрудничество и ефективна комуникация между всички участници в образователния процес, предоставяне на методическа помощ на учителите, извършване на групова работа с ученици, работа със средата, в която е ученикът - семейството, връстниците.

1. Вътрешната мотивация за преодоляване на проблемното поведение, насилието и тормоза от учениците в риск, застрашени от налагане на санкции и наложени вече такива. За преодоляване на проблемното поведение на ученика и за справяне със затрудненията му с приобщаването в образователния процес и в училищната среда, с участието му в дейността

на институцията и с поведенческите му прояви се прилагат една или повече от следните дейности за въздействие върху вътрешната мотивация:

- ☐ обсъждане между ученика и класния ръководител с цел изясняване на възникнал проблем и получаване на подкрепа за разрешаването му;
- ☐ използване на посредник при решаване на конфликт в училище;
- ☐ консултиране на детето или ученика с психолог;
- ☐ създаване на условия за включване на ученика в група за повишаване на социалните умения за общуване и за решаване на конфликти по ненасилствен начин;
- ☐ насочване на ученика към занимания, съобразени с неговите потребности;
- ☐ индивидуална подкрепа за ученика от личност, която той уважава (наставничество);
- ☐ участие на ученика в дейности в полза на паралелката или училището;
- ☐ други дейности, определени в правилника за дейността на институцията.

Дейностите се осъществяват по желание на ученика и/или родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, или по препоръка на класния ръководител, на учител или координиращия екип.

1.1 Дейността се документира в дневника на класа и се информира родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за него

Срок: м. септември, м. юни;

Отговорник: класните ръководители и учителите.

Контролът за отразяване на дейностите в дневника се извършва от директора.

1.2 За всички предприети дейности с учениците за преодоляване на проблемното им поведение и за справяне със затрудненията им в образователния процес и в училищната среда, с участието в дейността на институцията и с поведенческите им прояви се информира родителят, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, и се изисква писмено информираното му съгласие.

☐ Родителят, представителят на детето или лицето, което полага грижи за детето е длъжен да съдейства и да подпомага учителите и другите педагогическите специалисти при реализирането на дейностите.

☐ При отказ от страна на родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижи за детето, да изрази съгласие на дейностите, да окаже съдействие или да подпомогне реализирането на дейностите, директорът на институцията писмено уведомява отдела за закрила на детето по местоживеенето на ученика.

Срок: м. септември-м. юни

Отговорник: класните ръководители, учителите, директор

2. Освен налагането на санкция, в зависимост от причините за проблемното му поведение, на ученика се предоставя планирана обща подкрепа за личностно развитие, като консултации с психолог за преодоляване на проблемното поведение, допълнително обучение и допълнителни консултации по учебни предмети в неучебно време, включително в периода на ваканциите, участие в занимания по интереси, кариерно ориентиране и други дейности с оглед недопускане на нарушения или отпадане от училище.

2.1 Видът на общата подкрепа се определя от координиращия екип по съвместно с класния ръководител, учителите на ученика и родителя, представителя на детето или лицето, което полага грижа за детето или инициране на проблема, чрез предоставяне на заявление в канцеларията на училището.

2.2 За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, психологът в училището осъществява връзката и координира сътрудничеството между училището и семейството и обкръжението на учениците.

Срок: м. септември – м. юни

Отговорник: класните ръководители

3. Преди налагане на санкцията /в зависимост от вида ѝ/ директорът, съответно педагогическият съвет, задължително изслушва ученика и/или се запознава с писменото обяснение на ученика и обсъжда фактите и обстоятелствата, свързани с конкретното нарушение. Изслушването задължително се извършва в присъствието на психолог. Когато ученикът е малолетен, изслушването на ученика може да се извърши и в присъствието на учител или на друг педагогически специалист от училището, или на друго лице, на което ученикът има доверие.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

4. Инициране на необходимост от подкрепа за личностно развитие на ученика в риск от отпадане при индикиране на причини за това и наложени санкции. Инициативата за оказване на обща и допълнителна подкрепа може да бъде и на родителя, представителя на ученика или от лицето, което полага грижи за него, след като представи нужната информация в канцеларията на училището. Своевременно писмено информиране на Координиращия екип за осигуряване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученика. Заявление, доклад или заповед на директора се представят в канцеларията на училището.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: класните ръководители, учители и родители

5. Изпращане на уведомителни писма от директора до родителите на санкционирани ученици и на учениците с проблемно поведение за провеждане на среща-разговор с координиращия екип. Координиращият екип изготвя протокол за проведената среща и доклад с предложения.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

6. При неявяване на родител на посочената среща се провежда среща-разговор между координиращия екип, класен ръководител и ученик за изясняване на причините за проблемното поведение и честите отсъствия, както и начините за установяване на контакт с родителя. Координиращият екип изготвя график за срещите, като изготвя протокол.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

7. Координиращият екип разглежда предоставените документи и въз основа на събраната информация, разпознава потребностите от обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на ученик в риск от отпадане. Координиращият екип изготвя протокол за всяка своя среща.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

8. Провежда регулярни разговори между психолог и ученик. Психологът записва срещата в своя дневник.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

9. В случай на необходимост от предоставяне на допълнителна подкрепа на учениците, координиращият екип предлага на директора да утвърди съставите на екипите за подкрепа на личностно развитие на учениците в риск, с проблемно поведение, безпричинни отсъствия и на учениците, на които са наложени санкции и са застрашени от отпадане.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

10. Екипът за подкрепа на личностно развитие на учениците в риск от отпадане извършва своята дейност съгласно нормативните изисквания на ЗПУО и Наредбата за приобщаващо образование – събира и анализира информация.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: екип за подкрепа на личностно развитие на учениците

11. Координиращият екип координира извършването на оценките на индивидуалните потребности на учениците от екипите за подкрепа за личностно развитие.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

12. Координиращият екип координира работата на екипите в училището и осигурява връзка с координационни екипи от други училища, както и с други институции за подкрепа на личностното развитие на учениците.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

13. За преодоляване на проблемното поведение и за превенция на отпадането от училище на ученици, които извършват нарушения, отсъстват по неуважителни причини или са в риск от отпадане, психологът осъществява връзката и координира сътрудничеството между училището и семейството и между семейството и обкръжението на учениците.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

14. Ежемесечна проверка на училищната документация, свързана с отсъствията на учениците.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: директор

15. Включване на учениците в риск и застрашени от отпадане в привлекателни форми за извънкласни дейности.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: класните ръководители

16. Подкрепа на ученик, застрашен от отпадане от негови връстници /прикрепване и оказване на помощ при пропуснат материал/.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: класните ръководители

17. Координиращият екип организира съхраняването на документите на учениците, за които са формирани и работят екипи за личностно развитие.

Срок: м. септември - м. юни

Отговорник: координиращ екип

18. Координиращият екип изготвя и представя на педагогическия съвет след приключване на втория учебен срок и на съответната учебна година доклад за изпълнението на плана.

Срок: годишен съвет

Отговорник: координиращ екип

19. Запознаване на педагогическия персонал на педагогическия съвет с настоящия план и възможностите за оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците.

Срок: януари

Отговорник: Директор

20. Запознаване на учениците в часа на класа с възможностите за оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците.

Срок: м. януари - м. февруари

Отговорник: класните ръководители

21. Запознаване на родителите на родителска среща с настоящия план и възможностите за оказване на обща и допълнителна подкрепа за личностно развитие на учениците.

Срок: м. февруари

Отговорник: класните ръководители

IV. ПОДКРЕПА ЗА ЛИЧНОСТНО РАЗВИТИЕ

Подкрепа за личностно развитие на децата и учениците – осигурява подходяща физическа, психологическа и социална среда за развитие на способностите и уменията им и за включването и участието им в общността на детската градина и на училището. На децата и учениците в системата на предучилищното и училищното образование се предоставя: обща и допълнителна подкрепа. В случаите, когато дете или ученик получава обща подкрепа, съответно по чл. 14 или по чл. 20, и не се отчита напредък в развитието му в рамките на три месеца от началото на предоставянето на подкрепата, класният ръководител на ученика, обсъждат с координатора по чл. 7 и с родителя, насочването на ученика за извършване на оценка на индивидуалните му потребности от екип за подкрепа за личностно развитие.

ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ОБЩА ПОДКРЕПА

СТЪПКИ	ОТГОВОРНО ЛИЦЕ	СРОК
--------	-------------------	------

Определяне на координатор на екипите за подкрепа за личностно развитие на учениците /чл.17 от НПО/	Директор	В началото на учебната година
Екипна среща на класния ръководител и учителите, преподаващи в групата/паралелката за оценка на децата/учениците и идентифициране на нуждаещите се от обща подкрепа /чл. 16, т.2,“а“ от НПО/	Учител на група/класен ръководител съвместно с учителите на групата/класа и други специалисти /при необходимост/	В началото на учебната година При идентифициране на необходимостта
Екипна среща между класните ръководители/учители на групи и координатора за набелязване на конкретни мерки за обща подкрепа за отделни деца/ученици /чл. 16 от НПО/	Координатор	До 3 дни след идентифициране на необходимостта
Изготвяне и внасяне от учителя на група/класния ръководител/ учител по предмет, в деловодството на образователната институция, на доклад за необходимост от дейности за реализиране на обща подкрепа /чл.30, ал.1 и ал.2 от НПО/	Координатор	При идентифициране на необходимостта
Определяне на отговорни лица /с/с заповед/ за оказване на обща подкрепа за дете/ученик за тези деца/ученици, които имат необходимост/	Директор	До 7 дни от установяване на необходимостта
Запознаване на родителя с информацията за конкретното дете/ ученик /чл. 29, ал.3 от НПО/	Учител на група/ класен ръководител	Непосредствено след обобщаване на информацията за ученика
Набелязване на дейности за оказване на обща подкрепа на дете/ученик /, вписване на извършените дейности в дневника на групата/класа в раздел Дейности за обща подкрепа за личностно развитие и в дневника на конкретния специалист; / чл.16, т.2, „б“ от НПО /	Съобразно заповедта на директора	Начало - до една седмица след заповедта на директора
Екипна работа между учителите и другите педагогически специалисти за координиране изпълнението на набелязаните дейности	Координатор	В хода на изпълнението
Протоколирането на срещите е според спецификата на случая	Учител	В хода на изпълнението
Своевременно информиране на родителя за резултатите в изпълнение на дейностите	Учител на група/ класен ръководител	Регулярно в хода на учебната година
Насочване на ученика към извършване на оценка на индивидуалните му потребности от ЕПЛР /чл. 32 от НПО/	Координатор	В случаите, в които не е отчетен напредък в развитието на ученика в рамките на 3-

		месечната работа с него
--	--	----------------------------

ПРАВИЛА ЗА ПРЕДОСТАВЯНЕ НА ДОПЪЛНИТЕЛНА ПОДКРЕПА

1. В началото на учебната година директорът на учебното заведение определя със заповед координатор на процеса на предоставяне на обща и допълнителна подкрепа.
2. Учителите и другите педагогически специалисти извършват дейности, диагностициращи знанията и уменията на всички деца/ученици в началото на учебната година.
3. Резултатите се анализират и при анализа може да се установи, че има ученици, които са под обичайното ниво за съответния клас.
4. За тези, които изостават се изготвя план за действие, който се прекратява, когато изоставащите постигнат изискванията на държавния образователен стандарт за общообразователна подготовка. Ако при тази дейност няма положителни резултати в рамките на три месеца, за изоставащия ученик се предвижда оказване на допълнителна подкрепа
5. За децата и учениците, които изостават значително, се предвижда оценка на индивидуалните им потребности и предоставяне на допълнителна подкрепа.
6. За оценка на индивидуалните потребности по т. 5 директорът на учебното заведение, със своя заповед, сформира Екип за подкрепа за личностно развитие на децата и учениците, включващ задължително психолог/педагогически съветник и логопед. В Екипа се включват и други педагогически специалисти от други образователни институции. Родителят представя заявление за извършване на оценката, медицински документ и други документи, ако бъдат поискани от Екипа.
7. Всеки член на Екипа за подкрепа за личностно развитие извършва самостоятелно оценяване на всяко дете и попълва съответната част от Карта за оценка. Оценяването се провежда в срок от 1 до 3 месеца от началото на учебното време, но не е задължително да се изчаква изтичането на целия период.
8. В 3-дневен срок от извършване на оценката членовете на Екипа изготвят писмени доклади до председателя.
9. Следва заседание на Екипа за подкрепа за личностно развитие, на което се обсъждат и приемат решения относно образователните нужди на обследваните деца. Решенията, които са вземат с пълно мнозинство, в присъствието на всички членове, се протоколират и с тях се запознават родителите.
10. Когато Екипът е решил, че оценените деца се нуждаят от допълнителна подкрепа, директорът на учебното заведение в 3-дневен срок изпраща решението до директора на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование с предложение да бъде одобрено (или отхвърлено) предоставянето на допълнителна подкрепа.
11. В 7-дневен срок от получаване на решението Директорът на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование определя мобилен екип от състава на Регионалния екип за подкрепа за личностно развитие, който на място да разгледа решенията на Екипа от учебното заведение.
12. Мобилният екип извършва следните дейности:
 - а) разглежда на място всички документи и провежда разговор с членовете на местния екип във връзка с извършената оценка;

б) наблюдава детето в естествената му среда;
в) среща се с родителя/представителя, което полага грижи за детето;
г) след извършването на предходните дейности, мобилният екип предлага на директора на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование да одобри (или отхвърли) предоставянето на допълнителна подкрепа.

13. В 14-дневен срок директорът на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование взема решение относно предоставянето на допълнителна подкрепа на децата/учениците със специални образователни потребности и уведомява писмено директора на учебното заведение за взетото решение.

Когато решението на директора на Регионалния център за подкрепа на процеса на приобщаващото образование относно предоставянето на допълнителна подкрепа е положително, Екипът в училището/детската градина извършва следните дейности:

а) определя формата на обучение на детето и изготвя план за подкрепа;
б) до 1 месец от извършването на оценката изготвя план за подкрепа и индивидуална учебна програма; индивидуални учебни програми се изготвят по всеки предмет от учебния план, като се вземат предвид и докладите на членовете на Екипа към рамката.

в) проследява динамиката в развитието на детето и на свое заседание, със съгласието на родителя, прави промени в плана за подкрепа и в индивидуалните учебни програми, ако това се налага;

г) извършва консултативна дейност с другите ученици в класа, с родителите и учителите по въпросите на приобщаващото образование;

д) до 7 дни след края на първия срок и до 10 дни след края на втория срок изготвя писмен доклад до директора на учебното заведение, съдържащ информация за развитието на детето, за постигнатите резултати, за използваните методи и средства за работа при изпълнението на плана за подкрепа.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

За изпълнението на стъпките важно значение има сътрудничеството между всички пряко ангажирани институции, неправителствения сектор и родителската общност. Всички участници в образователния процес (семейство, училище, институции, НПО) трябва да бъдат еднакво отговорни и ангажирани за постигането на поставените цели.

Дата: 29.08.2025г

Председател: Петя Георгиева

Членове: Нели Андреева

Жулиета Вечерникова